

UBALANCER PÅ ARBEJDSMARKEDET 15. marts 2021

DEBATINDLÆG

Mangel på faglærte kan få voldsomme økonomiske konsekvenser for virksomheder

Skrevet af

Emilie Damm Klarskov
Analysechef

Gennem flere år har vi hørt det igen og igen: Vi mangler faglært arbejdskraft i fremtiden. Alligevel har problemet vokset sig større, uden at der for alvor er gjort noget ved problemet. Det kan blive dyrt for virksomhederne.

Kontakt

Analysechef

Emilie Damm Klarskov

📞 27 35 85 95

✉️ ead@ae.dk

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

I 2030 vil der mangle 99.000 faglærte på det danske arbejdsmarked. Samtidig vil der være et massivt overskud af ufaglært arbejdskraft. Det viser en [ny fremskrivning](#) af arbejdsmarkedets ubalancer, vi i Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har udgivet.

Gennem flere år har vi hørt det igen og igen: Vi mangler faglært arbejdskraft i fremtiden. Alligevel har problemet vokset sig større, uden at der for alvor er gjort noget ved problemet.

Da vi udgav en tilsvarende fremskrivning i 2016, stod vi over for en mangel på 70.000 faglærte i 2025. Nu mangler der 99.000 i 2030. Løser vi ikke ubalancerne, vil prisen være høj. Det gælder både for de virksomheder, som efterspørger den faglærte arbejdskraft og for de ufaglærte som efterlades på perronen og kan opleve højere ledighed og lønpres.

” *Løser vi ikke ubalancerne, vil prisen være høj. Det gælder både for de virksomheder, som efterspørger den faglærte arbejdskraft, og for de ufaglærte, som efterlades på perronen*

Chefanalytiker Emilie Agner Damm

Manglen på faglærte kan få voldsomme økonomiske konsekvenser for virksomheder, fordi de vil have problemer med at rekruttere kvalificeret arbejdskraft. Det vil begrænse virksomhedernes produktionsmuligheder og evne til at omstille sig til for eksempel grøn teknologi.

Markedet vil i nogen grad tilpasse sig, så virksomheder, der anvender ufaglært arbejdskraft vil vokse på bekostning af de virksomheder, som skal bruge faglært arbejdskraft. Denne tilpasning vil dog resultere i lavere produktivitet og ringere vækstmuligheder – også på samfundsniveau. Alle sejl skal sættes ind i kampen for at få flere faglærte.

Den primære forklaring på manglen af faglærte i fremtiden er, at antallet af faglærte i arbejdsstyrken falder. Store årgange med mange faglærte nærmer sig pensionsalderen og trods politiske målsætninger tager alt for få unge en erhvervsuddannelse. Det betyder, at antallet af faglærte i arbejdsstyrken vil falde med cirka 10 procent frem mod 2030.

Investeringer i erhvervsuddannelserne og flere praktikpladser

Ubalancerne skal løses gennem en tobenet indsats:

For det første skal vi have flere unge til at vælge den faglærte vej. Det kræver investeringer i erhvervsuddannelserne og flere praktikpladser, så unge ikke fravælger en erhvervsuddannelse, fordi de frygter at stå uden praktikpladser.

For det andet skal flere voksne ufaglærte løftes til faglært niveau. Det kræver bedre muligheder for efteruddannelse – også for de mange ufaglærte, som har dårlige erfaringer med uddannelsessektoren.

Hvor der er vilje, er der vej. Det har arbejdsmarkedets parter gang på gang vist under coronakrisen. I 2020 blev der indgået 14 trepartsforhandlinger. De har øget antallet af praktikpladser og forbedret mulighederne for efteruddannelse. Begge dele vil bidrage til at løse de fremtidige ubalancer på arbejdsmarkedet, men vi er stadig langt fra i mål.

Derfor bør arbejdsmarkedets parter fortsætte det gode arbejde og sammen finde løsninger på de ubalancer på arbejdsmarkedet, som ellers vil have negative konsekvenser for såvel lønmodtagere som virksomheder.